

consensu, & auctoritate: si quis ex Fratribus apud Ecclesiam Sancti Alexandri pro tempore morantibus vita exceperit, & praefatum Capitulum ad eum sepeliendum apud Sanctum Alexandrum convenit post ejus sepulturam ibidem in alio eius loco subrogando, & eligendo tunc Capitulum concors fuerit incontinenti ibi cum eligat si velit, alioquin si Capitulum in alio subrogando, & eligendo concordare non poterit, pro eodem negotio idem Capitulum apud Ecclesiam Sancti Vincentii conveniat, quod generaliter debet fieri, scilicet Capitulum debet convenire apud Sanctum Vincentium, & pro his negotiis, quae omnium Fratrum consensum, sive auctoritatem tam in spiritualibus, quam in temporalibus desiderant, constitutum est inter eos, ut supradictus Dominus Obertus, qui modo est Praepositus apud Sanctum Vincentium, vel apud Sanctum Alexandrum ubicumque voluerit moraretur; Successores vero ejus, qui Praepositalem post decessum ipsius Sedem obtinebunt, unumquique tempore suae Praepositurae apud Ecclesiam Sancti Alexandri moretur, nisi fuerit de consensu illius, & Fratrum ibidem degentium, ut apud Ecclesiam Sancti Vincentii debeat morari. Ad dentes supradictis statutis Dominus Archidiaconus cum jam dictis suis Fratribus, & Dominus Praepositus cum suis, ut quicumque ex Fratribus supradicti Capituli ullo tempore convictus fuerit a modo ad jam dictae unionis divisionem laborare, debeat beneficio, sive Praebenda in eadem Ecclesia sibi concessa, vel assignata in perpetuum carere, de quo singuli, qui erant praesentes, a praefato Domino Lanfranco Episcopo interrogati affirmarunt sibi placere, si quae eidem Domino Episcopo convenire. Renuntiantibus Archidiacono cum supradictis suis Fratribus, & Praeposito cum suis, omni alio speciali juri, privilegio, usanza, vel alterius, quod ullo tempore competit, vel competere possit alterutri supradictarum Ecclesiarum contra alteram. Actum in Choro Ecclesiae Sancti Vincentii in praesentia jam dicti Episcopi, qui omnia supradicta ibidem confirmavit, & ejus auctoritatem praestitit. Sfrondus de S. Alexandro, Lanfranchus de Monacha, Joannes de Defenzano, Ottobonus de Amberzaco, Albertus Guafconis, Theutaldus de Tertio, Joannes de Petringo, Rogerius de Muzo, Albertus de Latio, Scotus de Lazaronus, Greppus Suardi, Albertonius Zoffo, Oddulirius de Squaravacce, Maginfredus de Latio, Lanfrancus Guafconis, Giraldus filius Alberti Guafconis, Federicus Colleonis, Gualbertus Braganiole, Sanzaminus de Zoffo, & Valtascutus ibi testes fuerunt: Postea vero de mense Januarii proximo sequente scilicet quadam die Jovis, qui fuit XV. Kalendas Februarii in Lobia Canonicorum Ecclesiae S. Alexandri Dominus Bucho praedictae Ecclesiae Sancti Vincentii Canonicus, & Dom. Pincis, & Albericus Advocatus jam dictae Ecclesiae Sancti Alexandri supradicta omnia firmaverunt, & firma, & rata habuerunt praesentibus ibi testibus Ardilio de Lorano, Zanello Ottesfusa, & Alberto Scarpa.

Confirmatio. Clement. PP.

Decernimus ergo, ut nulli omnino hominum &c. Amen. EGO CLEMENS Catholicae Ecclesiae Episcopus subscripsi.

Ego Albinus Albanensis Episcopus subscripsi. Ego Octavianus Ostien., & Vellitren. Episcopus subscripsi. Ego Joannes Presb. Cardinalis Tit. S. Marci subscripsi. Ego Pandolphus Basilicae XII. Apostolorum Presb. Card. subscripsi. Ego Petrus Presb. Cardinalis Tit. S. Ceciliae subscripsi. Ego Petrus Presb. Card. S. Petri ad Vincula Tit. S. Eudoxiae subscripsi. Ego Jordanus S. Pudentianae Tit. Pastoris Presb. Card. subscripsi. Ego Joannes Tit. S. Clementis Card. Tuscan. Episcopus subscripsi. Ego Joannes Felix Presb. Card. Tit. S. Susanna subscripsi. Ego Jacobus S. Mariae in Cosmedin Diaconus Card. subscripsi. Ego Gratianus Sanctorum Cosmae, & Damiani Diac. Card. subscripsi. Ego Goffredus S. Mariae in Via lata Diac. Card. subscripsi. Ego Gregorius S. Mariae in Porticu Diac. Card. subscripsi. Ego Bernardus S. Mariae Novae Diaconus Card. subscripsi. Ego Gregorius S. Mariae in Aquiro Diac. Card. subscripsi. Datum Laterani per manum Moyfi S.R.E. Sub Diaconi vicem agentis Cancellarii IX. Kalendas Julii Indictione VIII. Incarnationis Dominicae MCXC. Pontificatus vero Domini Clementis Papae III. Anno Tertio.

Dat. die 23. Junii An. Domini 1190. Pont. An. III.

XVI.

Canonizatio Sancti Malachiae Hiberniae Episcopi.

Clemens Episcopus Servus Servorum Dei. Dilectis filiis universis Abbatibus ad Cisterciense Capitulum convenientibus salutem, & Apostolicam benedictionem.

Ex Archiv. Vatis.

Ideo Sacrosanctam Romanam Ecclesiam Redemptor Noster Caput omnium Fidelium esse voluit, & Magistrum, ut ad ejus dispositionem, & nutum divina gratia preeunte, quae ubique a Fidelibus gerenda sunt ordinentur, & errata in melius corrigantur, & ad ejus consilium in ambiguis recurratur, & quod ipsa statuerit, nemini quantumcumque de suis meritis gloriatur, liceat immutare, ne si forte promiscua daretur vniuersalis licentia quaecumque sibi secundum voluntatem propriam occurrerint perpetrandi, confusa libertas, cum secundum voluntatem Personarum vota dissentiant in aliorum, aliquando scandalum sine iusti discretionem libraminis commendanda supprimeret, & minus digna laudibus indebitis celebraret. Inde siquidem fuit quod dilectus filius Noster Jordanus Sanctae Pudentianae Tituli Pastoris Presbyter Cardinalis ad preces quorundam vestrum Vitam Sancti cuiusdam Viri nomine Malachiae, qui apud Claravallam in Domino requiescit a Beato Bernardo Primo Claravallensi Abbate conscriptam, & Miracula, quae Dominus ob ipsius merita declaranda per

Proeminum.

Hujus Sancti Vita a S. Bernardo conscripta.

per ipsum dignatus est operari cum multorum, vestri Ordinis testimonio Nobis devote presentare curavit, ut auctoritate Apostolica, quid de ipsius meritis sentire deberet Ecclesia, publice, deberemus omnibus declarare. Visus ergo tantorum Virorum testimonio vita etiam ipsius, & Miraculis diligenter inspectis, precibus etiam, & testimonio ipsius Cardinalis, & dilecti filii Abbatis Casemarii, aliorumque quamplurium, quibus fidem omnimodam adhibendam credebamus, inducti, dictum Sanctum Virum Malachiam in Sanctorum Cathologo de communi Fratrum nostrorum consilio duximus adscribendum, & per ipsius merita Redemptoris suffragia cum reliquorum Sanctorum interventionibus a Christi fidelibus statuimus postulanda. Volumus igitur, ut eam sibi reverentiam, quae Sanctis debetur, universus Ordo vester, & alii fideles de licentia Sedis Apostolicae devote exhibeant, & in Sanctorum numero secure conscribant. Datum Laterani secundo Nonas Julii Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Sanctorum Alio adscribitur.

Dat. die 6. Julii Anno Domini 1190. Pont. An. III.

XVII.

Responsio ad Consultationes Episcopi Saguntini.

Clemens &c. Saguntino Episcopo.

Ex Appendice Ad Concilium Lateran. III. Concl. 11. 13. col. 637.

Causa scripta Decretalis.

In causis Ecclesiasticis testis censuris compellendi.

Et Clerici injuriam passis testimonio standum.

Ecclesia poluta quomodo emundanda.

Pervenit ad nos, quod in Episcopatu tuo saepe contingat, quod a Laico enormis, & intolerabilis injuria Clerico multis adstantibus, & videntibus inferatur, vel plebs praesente in Ecclesia, eam Diabolice fraudis insinu accidit horribiliter humano perfundi sanguine, & ob hoc injuriantes in causam tracti negant se tantum facinus commisisse, & cum laelus illatam sibi injuriam eorum testimonio, qui praesentes extiterunt, & viderunt probate desideret, ipsimet, licet veritatem cognoverint, contemnunt veritati testimonio perhibere. Sicque fit, quod Ecclesiastica justitia deperit, & ordo Clericalis vilescit. Accidit etiam quod cum plures frequenter in Clericos temere violentas manus injiciant, ad Sedem Apostolicam plurimis nequeunt obstaculis laborare, & quia super his tua nos Fraternitas duxit consulendos tuae consultationi taliter respondemus: quod hi, qui de rebus Ecclesiasticis nolunt testimonio perhibere, si alias veritas nequiverit elici ad id sunt per Ecclesiasticam Censuram compellendi. Si vero Clerici passi injuriam, veritatem forte aliorum testimonio nequiverint comprobare, licet juxta rigorem Canonum unius testimonio non sit standum; tamen juxta consuetudinem Romanae Ecclesiae propter reverentiam Clericalis Ordinis, ipsorum juramento finem volumus adhiberi. Illos autem, qui valetudine praepediti pro absolutio beneficio ad Sedem Apostolicam nequeunt laborare, recepto ab eis sicut moris est juramento poteris absolvere: ita quod sanitati pristinae restituti Apostolico se conspectui repraesentent. Sexui vero Foemineo, & Pueris, ac Senibus super hoc satis te credimus posse libere dispensare. Ecclesiis insuper quae sanguinis, vel Seminis sunt effusione pollute, Civitatis Clericis convocatis cum Processione, & Aquae be-

nedictae aspersione, prout in Ordinario habetur adscriptum, poteris emundare. De his etiam, quae Clericis non enormem, sed modicam, vel levem injuriam irrogaverint, Tuae Fraternitatis arbitrio duximus relinquendum.

COELESTINUS III.

PAPA CLXXV.

AN. AER. C. C. MCXCL.

Hyacinthus Diaconus Cardinalis Sanctae Mariae in Cosmedin, natione Romanus, electus in Romanum Pontificem die 30. Martii anno 1191., & die 14. sequentis Aprilis consecratus, Coelestinus hujus nominis III. est appellatus. Sedit in Pontificatu annos VI. menses IX. dies IX. (a), imperantibus in Oriente Isaacio Angelo mox Alexio Angelo, in Occidente vero Henrico V. Imperatoribus. Obiit siquidem die 8. Janua-

F 2

(a) Inklusis quindecim, qui defluerant ab electione ad Consecrationem, diebus, emortuali vero exclusis juxta Pagium Junioem. Baronius vero hoc intermedium tempus juxta morem antiquorum Pontificum excludit, & Coelestinum annos VI. menses IX. minus diebus duobus assignat.

Bull. Rom. Tom. III.

nuarii (a) anni 1198., & sepultus est in Lateranensi Basilica, honorifice. Non vacavit Sedes (b),

I.

Cassantur, quae Cantuariensis Archiepiscopus attentaverat contra Privilegia Monachorum Cantuariensium.

Coelestinus Episcopus Servus Servorum Dei. Dilectis filiis Priori, & Conventui Ecclesiae Christi Cantuariensis salutem, & Apostolicam benedictionem.

Sicut ad Apostolatus nostri debitum pertinere dignoscitur iis, quae rite, & recte ordinata consistunt, vigorem conferre perpetuum, ita nimirum eis, quae secus sunt, quam debeat, vires detrahere enervare, & infirmare tenentur.

Eapropter dilecti in Domino filii cum B. quondam Archiepiscopus sine motu proprio, sive instinctu alieno vos, & Ecclesiam vestram molestiis multis, & injuriis quandoque afflixerit, & scripta aliqua a Sede Apostolica in praedictum juris vestri falsa suggestionem, ut dicitur impetraverit, quem magis tranquillitati vestrae dare operam decuisset, paci vestrae paterna volentes in posterum sollicitudine providere omnia, quae per memoratum Archiepiscopum circa vos vi, vel metu acta sunt, Apostolica auctoritate revocamus in irritum, & nominatim ea, quae Legato Romanae Ecclesiae praesente, & contradicente contra mandatum Sedis Apostolicae facta dicuntur, sicut in autentico ejusdem legati &c. videlicet Anagnini quondam Presbyteri Cardinalis ob causam vestram in Angliam directi continentur. & quaecumque contra jus vestrum, vel privilegiorum vestrorum tenorem idem Archiepiscopus, impetravit viribus carere decernimus, statuentes, ut nullus unquam hominum ea, quae male gessit, trahere audeat in consequentiam: neque possint ea, quae tacita veritate a Sede Apostolica impetravit, juri vestro, aut privilegiiis ulli unquam tempore in aliquo praedictum generare.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae Constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae apud S. Petrum V. Kal. Junii Pontificatus Nostri Anno Primo.

(a) Hunc diem mortis Coelestini notat Innocentius III. in Encyclica quam scripsit initio sui Pontificatus Epistola, & quam nos suo loco dabimus. (b) Innocentius siquidem successor electus est sequenti die.

Ex Hist. Angl. Script. X. ed. Selden. pag. 1324.

Procurium.

Gesta ab Archiepiscopo contra Conventum hunc iustas.

Conclusiones solite.

Datum die 28. Maji Anno Do 1191. Pont. Anno I.

II.

Confirmatio Privilegiorum omnium Monasterii S. Ramberti Juren. Diocesis.

Coelestinus Episcopus Servus Servorum Dei. Dilectis filiis Humberto Abbati Sancti Ragniberti Jurenensis ejusque Fratribus tam praesentibus, quam futuris Regularem vitam professis salutem perpetuam.

Quoties postulatur a nobis, quod Religioni, & honestati convenire dignoscitur, omnino nos decet libenter concedere, & petentium desideriis congruum suffragium impertiri.

Eapropter dilecti in Domino filii, vestris iustis postulationibus clementer annuimus, & praefatum Monasterium, in quo Divino est obsequio mancipati, sub Beati Petri, & nostra protectione suscipimus, & praesentis scripti privilegii communimus.

In primis siquidem statuentes, ut ordo Monasticus, qui secundum Deum, ac Beati Benedicti Regulam in eodem Monasterio nescitur institutus, perpetuis ibidem temporibus inviolabiliter observetur. Praeterea quaecumque possessiones, quaecumque bona idem Monasterium in praesentiarum iuste, & canonicè possidet, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione Fidelium, seu aliis iustis modis, praesente Domino poterit adipisci, firma vobis, vestrisque Successoribus, & illibata permanent: in quibus haec propriis duximus exprimenda vocabulis. Locum ipsum in quo dictum Monasterium situm est, cum omnibus pertinentiis suis, & cum Burgo adjacenti, Cellam de Chamon Ecclesiam Sancti Michaelis de Monte Andrico, Ecclesiam Sancti Petri de Villari Lagerio cum omnibus appenditiis earum, Cellam de Villars Sales, Ecclesiam Sancti Juliani de Monte Majori cum omnibus appenditiis earum, Cellam Sanctae Mariae de Graveris, & Ecclesiam Sancti Petri de Sanciaco, Ecclesiam Sancti Petri de Asperomonte, Ecclesiam Sancti Radulphi, Ecclesiam de Munasco, cum appenditiis earum, Cellam Sanctae Mariae de Lucys, Ecclesiam Sanctae Mariae de Janua, Ecclesiam de Luziaco, Ecclesiam Sancti Desiderii, Ecclesiam de Campanieu cum appenditiis earum, Ecclesiam Sancti Petri de Benoncia, Ecclesiam Sancti Andree de Tenayo, Ecclesiam Sancti Mauriti de Argit, Ecclesiam Sancti Martini de Vangiis, Ecclesiam Sancti Laurentii de Onciaco, Ecclesiam Sancti Petri de Aranda, Cellam Sancti Michaelis de Rope, Ecclesiam Sancti Mauriti de Langiis, Ecclesiam Sancti Hilarii de Torciaco, Ecclesiam Sancti Martini de Cleyfieu, Ecclesiam Sancti Martini de Varey, Ecclesiam Sancti Mauriti de Amburiaco, Ecclesiam Sancti Mauriti de Meyri, Ecclesiam Sancti Andree de Regniaco, Cellam Sancti Petri de Vilieu, Ecclesiam Sanctae Mariae de Hospitalari, Cappellam Sanctae Magdalenae de Loyes, Cellam Sancti Christophori de Burgo, Cellam Sancti Vincentii de Farans, Ecclesiam Sancti Martini de Stingiaco, cum appenditiis earum. Liceat quoque vobis Clericos, & Laicos liberos, & absolutos de saeculo fu-

Edidit Guichenon. Hist. Brixien. p. 4. pag. 34.

Exordium.

Monasterium hoc sub Sedis Apostol. protectione suscipit.

Ordinem Monasticum servari mandat.

Eidem bona confirmata, eaque enumerat.

Ego Guido Presbyter Cardinalis Sanctae Mariae Transiberim Tituli Calixti. Ego Hugo Presbyter Cardinalis Sancti Martini. Ego Beraldus Sancti Adriani Diaconus Cardinalis. Ego Gregorius Sanctae Mariae in Porticu Diaconus Cardinalis. Ego Joannes Sancti Theodori Diaconus Cardinalis. Ego Nicolaus Sanctae Mariae in Cosmedin Diaconus Cardinalis.

III.

Confirmatio Erectionis Episcopatus Zverinenis.

Coelestinus Episcopus Servus Servorum Dei. Dilectis filiis Canonicis Zverinenis Ecclesiae tam praesentibus, quam futuris canonicè substitucudis in perpetuum.

Apostolici moderaminis clementiae convenit, Ecclesiasticos Viros diligere, & eorum Loca pia protectione munire. Dignum namque & bonitati tali conveniens esse dignoscitur, ut qui ad Ecclesiarum regimen assumpti sumus, ea, & a pravorum hominum nequitia tueamur, & Apostolicae Sedis patrocinio foveamus.

Eapropter dilecti in Domino filii vestris iustis postulationibus clementer annuimus, & felicis recordationis Clementis Papae Praedecessoris Nostri vestigiis inherentes praefatam Zverinensem Ecclesiam in honore Beatae Dei Genitricis Mariae, & Beati Joannis Evangelistae dedicatam, & a Nobili Viro H. Duce dotatam, in qua divino est obsequio mancipati, sub Beati Petri, & nostra protectione suscipimus, & praesentis scripti privilegio communimus. Satuentes, ut quaecumque possessiones quaecumque bona eadem Ecclesia in praesentiarum iuste, & canonicè possidet, aut in futurum concessione Pontificum, oblatione fidelium, seu aliis iustis modis praesente Domino poterit adipisci, firma vobis, vestrisque Successoribus, & illibata permanent. In quibus haec propriis duximus exprimenda vocabulis: in Brezue XXX. mansos, in Ylovve IV. Villas, Cariviz, Mentina, Quazentiu, Inliz: In Sverin Villam unam, Lizcovve, quae mutato nomine, Alta Villa vocatur. In Silafne Rampe. In Sadelbandingen, Borist, ulterius Albiam, Virichim, II. Curias apud Todendorp, Nauliz juxta Logouve, Navale Theloneum I. Plote, Parochiam in Zverin cum omni jure. Medietatem decimae in Sclazie, tertiam partem decimae in Mikelenburch, tertiam partem decimae in Ylovve, tertiam partem decimae in Zareze, tertiam partem decimae in Warnovve, tertiam partem decimae in Muriz, totam decimam in Villis vestris per Zverinensem Episcopatum. Ad Decanatum ejusdem Ecclesiae II. Marcas denariorum ex redditibus Episcopalibus, unam in Mikelenburch, aliam in Ylovve, & duas magnas mensuras annonae, quae Vvichsipel appellantur, de Molendino in Aquilonari parte Zverinenis Civitatis posito, annua-

Clericos, & Laicos recipiendi facultatem concedit.

Statuta nonnulla pro Regulari disciplina, & quiete Monachorum.

Privilegia nonnulla elargitur.

Conclusiones, & claus. claus.

Dat. die 1. Augusti Anno Dom. 1191. Pont. An. I.

Coelestinus PP.

S. R. E. Cardinalium subscriptiones.

lo fugientes ad conversionem recipere, & eos absque contradictione aliqua retinere. Prohibemus insuper, ut nulli Fratrum vestrorum post factam in eodem loco Professionem sine Abbatis sui licentia nisi strictioris Religionis obtentu fas sit ab eodem discedere. Paci quoque, & tranquillitati vestrae paterna sollicitudine providere volentes auctoritate Apostolica prohibemus, ut infra clausuras locorum, seu graniciarum vestrarum nullus rapinam, seu furtum committere, ignem apponere, hominem capere, vel interficere, seu aliquam violentiam temere audeat exercere. Statuimus insuper ut nullus infra Parochias vestras Ecclesiam, vel Oratorium de novo sine vestra, & Dioecesi Episcopi licentia edificare praesumat falvis indulgentiis Romanorum Pontificum. Cum autem generale interdictum terrae fuerit, liceat vobis, clausis Januis exclusis excommunicatis, & interdictis, non pulsatis Campanis, suppressa voce Divina Officia celebrare; Christina, Oleum Sanctum, Consecrationes Altarium, seu Basilicarum, Ordinationes Monachorum, qui ad Sacros Ordines fuerint promovendi, a Dioecese Episcopo, siquidem Catholicus fuerit, & gratiam, atque communionem Apostolicae Sedis habuerit, vobis sine praevitate aliqua praecipimus exhiberi.

Decernimus ergo, ut nulli omnino hominum liceat praefatum Monasterium temere perturbare, vel ejus possessiones auferre, ablatas retinere, vel minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare, sed omnia integra conserventur, eorum pro quorum gubernatione, & sustentatione concessa sunt, usibus omnimodis pro futura falvis Sedis Apostolicae auctoritate, & Dioecesi Episcopi canonica iustitia. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica secularive persona hanc nostrae Constitutionis paginam sciens contra eam temere venire tentaverit, secundo tertiove communita nisi peccatum suum digna satisfactione correxerit, potestatis, honorisque sui careat dignitate, reamque se Divino iudicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & a Sacratissimo Corpore, & Sanguine Dei, & Domini Redemptoris Nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo iudicio districtae ultioni subiaceat. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus sit pax Domini Nostri Jesu Christi, quatenus, & hic fructum bonae actionis percipiant, & apud districtum Iudicem praemia aeternae pacis inveniant. Amen.

Datum Romae apud Sanctum Petrum per manum Aegidii Sancti Nicolai in Carcere Tulliano Diaconi Cardinalis Nonis Augusti indictione nona, Incarnationis Dominicae anno millesimo centesimo nonagesimo primo, Pontificatus vero Domini Coelestini Papae Tertii Anno Primo.

EGO COELESTINUS Catholicae Ecclesiae Episcopus. Ego Albinus Albanensis Episcopus. Ego Octavianus Hostiensis, & Veliterrensis Episcopus. Ego Joannes Prenestinus Episcopus. Ego Joannes Tituli Sancti Clementis, Cardinalis Tusculanus. Ego Joannes Felix Tituli Sanctae Susanna Praebyter Cardinalis.

Ex Linderbrogii Script. Apostol. protectionis p. 164.

Exordium.

Ecclesiam hanc cum omnibus suis bonis sub auctoritate Apostol. protectione suscipit.

Bonorum praedictorum enumeratio.

annuatim I. triticeae bractii, alteram Siliginis. Ad Praeposituram bannum totius Zverinenfis Provinciae, per omnes Ecclesias, & in ipsa Civitate Zverinenfi, excepta principali Synodo ejusdem Civitatis. Ad luminaria Ecclesiae novellae theloneum in plone, & tertiam partem de redditibus in Nauliz. Praeterea liberam electionem in eligendo Decanos, Praepositos, & Canonicos, & liberam dispositionem in collendis stipendiis, sicut haecenus habuistis, vobis auctoritate Apostolica confirmamus, & ad exequias, & tricesimum, & ad anniversarium, ad solvenda debita, ad servientes remunerandos: cuiuslibet defuncti Canonici, in Ecclesia stipendium, quod vivus habuit, post eju obitum, sicut Ecclesiae vestrae consuetudinis est, per annum vacare decernimus. Honorem quoque, & dignitatem Pontificalis Sedis, quam Zverinenfis Ecclesia haecenus habuisse dignoscitur, per praesentis scripti paginam eidem loco auctoritate Apostolica confirmamus. Universam quoque dotem ad usum Episcopi assignatam, perpetua stabilitate sepe dictae Ecclesiae nihilominus confirmamus; totam videlicet terram Butisovve, cum omni utilitate, & pertinentiis suis, sex Villas in Ylovve, Moyz, Ledarfiz, Gugulnoſci Jaztrove, Pancoviz, Gneſdiz, Liuzchou, & Goderac. In Kizin Wotencha prope Dominum cum aliis quatuor Villis, Villam in Muriz, & aliam in Warnovve, Insulam Zverin adjacentem usque ad rivulum, & aliam Insulam prope Dobin, quae Libiz dicitur.

Enarrata omnia confirmat.

Clausulae & conclusiones confirmat.

Dat. die 25. Octob. Anno Dom. 1191. Pont. An. 1.

IV.

Irritatio Sententiae in Dunelmensem Episcopum per Eboracensem Archiepiscopum inconsulto prolata.

Coelestinus Episcopus Servus Servorum Dei. Venerabilibus Fratribus Lincolnensi, & Rosensensi Episcopis, & dilecto filio Abbati de Burgo salutem, & Apostolicam benedictionem.

Ex Const. Tomo XIII. col. 691. s. 18. Baronio ad an. 1191.

Sicut ea, quae a Venerabilibus Fratribus Coepiscopis nostris circumspicione provida, & ratione praevia statuuntur, debemus illibata servare: ita quae minus quoque considerate aguntur providentia pleniori corrigere, & in statum debitum nobis imminet reformare.

Provide ab Episcopis sancta, servanda.

Quae vero minus provide reformanda.

Cum itaque Venerabilis frater noster Gaufridus Eboracensis Archiepiscopus in Venerabilem fratrem nostrum Hugonem Dunelmensem Episcopum, & quosdam alios excommunicationis sententiam promulgasset, & eorum nunciis ad nostram praesentiam venientibus in Consistorio nostro fuisset hinc inde super ea sententia, & quibusdam aliis articulis plenarie disceptatum; nos cognoscentes tam in ipsum, quam in alios jaculata sententiam inconsulte prolata fuisse nullius cause rationabilis munimine roboratam, eam de consilio Fratrum Nostrorum denunciavimus publice non tenere, irritantes eam ne quid auctoritatis habeat inhibentes. Ut itaque quod nos decrevimus per partes vestras publice nunciatur, per Apostolica scripta vobis mandamus, ut eandem sententiam per Ecclesias vestras praedicetis auctoritate Sedis Apostolicae irritatam, ut fidelium populus tam ipsi Episcopo, quam aliis una cum Episcopo injuste ligatis, fraterne communitatis participium secure impendat, & ab illorum nullatenus propter hoc communionem recedat.

Sententia Eboracen. Archiepiscopi inconsulto prolata.

Irritatur.

Datum Laterani.

V.

Confirmatio Donationum ab Eugenio III., & Clemente III. Basilicam Sanctae Mariae Majoris de Urbe factarum.

Coelestinus Episcopus Servus Servorum Dei.

Edidit Pghel. Ital. Sac. sub de Praeferentia Episcopis.

Deest initium.

Notque ab huiusmodi Collationibus quatenus ibidem haecenus est servatum praesenti pagina duximus absolvendos. Ad haec quia felicitis recordationis Clemens Papa Praedecessor Noster dum minori officio constitutus Praeferentia Sedi praesideret, in Ecclesia vestra Palatium de proprio secerit fabricari, Praeferentia Episcopo, qui pro tempore fuerit, ipsum inhabitandi, aut alii concedendi, seu a vobis postulandi omnem interdixit qualibet occasione facultatem, nec quis de nostris Successoribus alicui Palatium ipsum concedere, aut pro eo quod ipsum de proprio construxerit, quidquam a vobis debeat postulare, sed ipsum ita ad

Clemens III. Palatium Basilicae S. Mariae Majoris dedit.

ad usum communem libere habeatis in perpetuum, sicut alias Dominus obtinetis. Praeterea... qualiter apud Ecclesiam vestram a pueritia educatus fuerit, atque nutritus plurimum in veneratione, & reverentia locum ipsam habens, cum fel. record. Eugenius Papa III. de duodecim uncias oblationum B. Petri, & ministeriorum tres uncias Ecclesiae Beati Petri concesserit, ipse de consilio Fratrum suorum de novem uncias earundem oblationum, quae Sedi Apostolicae remanserunt vobis, & per vos Ecclesiae supradictae unam unciam dedit concessit in perpetuum, quas fieri oportebit pro ipsius modico quantitate. Nos vero ipsius vestigiis inherentes tantum constitutionem, & concessionem Palatii, quam etiam donationem unciae ipsius ratam habemus, & eam futuris temporibus illibatam manere sancimus.

Donatio eidem ab Eugenio III. facta.

Eidem confirmatur.

Conclusiones, & clausulae confirmat.

Datum die 4. Januarii Anno Do. 1192. Pont. An. I.

Coelestini Papae.

Et S. R. E. Card. subscriptiones.

Decernimus ergo ut nulli omnino hominum liceat &c. Datum Laterani per manum Aegidii Sancti Nicolai in Carcere Tulliano Diaconi Cardinalis II. nonas Januarii Indictione X. Incarnationis Dominicae 1192. Pontificatus vero Domini Coelestini Papae III. Anno I. EGO COELESTINUS Catholicae Ecclesiae Episcopus. Ego Albinus Albanensis Episcopus. Ego Joannes Praenestinus Episcopus. Ego... Ego... Ego Joannes Tit. Sancti Joannis. Ego... Tit. S. Eusebii Card. Ego Romanus Tit. S. Anastasiae. Ego Uguis Presbyter Cardinalis Sancti Martini Tit. Equitii. Ego Joannes Tit. S. Stephani in Caesio Monte Presb. Cardinalis. Ego Gregorius Sanctae Mariae in Porticu Diaconus Card. Ego Renaldus Sanctae Mariae Novae Diaconus Card. Ego Nicolaus S. Mariae in Cosmedin Diaconus Cardinalis.

VI.

Canonizatio Sancti Ubaldi Episcopi Eugubini.

Coelestinus Episcopus Servus Servorum Dei. Venerabili fratri B. Episcopo, & dilectis filiis B. Priori, Clero, & Populo Eugubino salutem & Apostolicam benedictionem.

Ubaldu religioſam vitam duxit, & miracul. claruit.

Benedictus Deus in donis suis, & sanctus in omnibus operibus suis, qui secundum multitudinem miserationum suarum, illis, qui natura fuerant filii irae, spiritum adoptionis, in quo clamamus Abba Pater, indulget. Et homines ex lutea materia constitutos, in consortium Angelorum & gloriam, sua pietate, assumit, sicut factum est temporibus nostris de sanctae recordat. Ubaldo Pontifice vestro. Qui cum pius & iustus dum in carne viveret, haberetur, post transitum, a vicinis & longe positis, propter miracula, quae per merita eius operatus est

Deus, Sanctus meruit extirari. Impletum est in ipso, quod Propheta dixit in Psalmo. Pro patribus tuis nati sunt tibi filii, constitues eos Principes super omnem terram. Memores erunt nominis tui Domine. Tu autem frater Episcope, apud Sedem Apostolicam constitutus, opportune, & importune in humilitate, qua decuit, institisti, ut memoriam praedicti Pontificis canonizare, & ipsum adscribere Sanctorum Catalogo auctoritate Apostolica deberemus, consideratione habita ad religiosam vitam ipsius, & ad multa Miracula, quae per eum postquam migravit a saeculo, Omnipotens dignatus est operari.

Et ideo SS. Confessorum Catalogo adscribitur.

S. 1. Nos vero opus istud intuentes sensum, & intelligentias nostras excedere, quia potius est divini iudicii, quam humani, cum ipsi solus plene noverit, qui sunt ejus; suspendimus desiderium tuum aliquandiu, ut nobis & fratribus nostris, quid potius agendum esset, Spiritus Sancti gratia revelaret. Tua igitur tandem pia supplicatione inducitur, & multorum Episcoporum, & aliorum testimonio inclinati non de propriis meritis, sed de misericordia Creatoris potissimum confidentes, de communi Fratrum consilio acquivimus votis vestris. Et canonizantes praedictam Sanctam, auctoritate B. Apostolorum Petri, & Pauli, qua fungimur, licet immeriti, decrevimus, ut Festum transitus ipsius, sicut Beatiſſimi Confessoris apud vos perpetuo habeatur.

Festumque pro die 16. Maji celebrari praecipitur.

S. 2. Quapropter Universitatem vestram monemus & exhortamur in Domino, quatenus non in vacuum gratiam istam recipiatis, sed exemplo B. Viri, renovemini spiritu mentis vestrae, & in reverentia Dei, & praedicti Sancti, & omnium aliorum, ferventiores solito exitatis. Et Festum ejus, XVII. Kalend. Junii hilariter annis singulis celebrantes, solite operemini, quod vestra circa Divinum cultum devotio profecisse merito videatur. Et alii de facto vestro exemplum profectus assumant, & ipse vestris motus precibus, pro totius Ecclesiae statu, apud Omnipotentem Dominum intercedat.

Datum die 4. Martii 1192. Pont. An. II.

Datum Laterani IV. nonas Martij 1192. Pontificatus Nostri Anno Primo.

VII.

Descriptio, ac Designatio Finium Scalensis Episcopatus.

Coelestinus Episcopus Servus Servorum Dei. Venerabili fratri Alexandro Scalensi Episcopo, ejusque Successoribus canonice substituendis in perpetuum.

Ab Exemplari edito Pghel. Ital. Sac. Tb. VII. sub de Scalens. Ecclesia.

IN Apostolicae Sedis Specula disponente Domino constituti, fratres nostros Episcopos tam vicinos, quam longe positos firmo debemus caritate diligere, & eorum postulacionibus effectum celerem indulgere.

Exordium.

Eapropter Venerabilis in Christo frater, tuis precibus annuentes Scalensem Ecclesiam, cui Deo auctore praesente dignosceris, sub Beati Petri, & nostra protectione suscipimus, & praesentis scripti privilegio communimus. Statuentes ut quas

Scalensem Ecclesiam sub Sedis Apostolice protecci. suscipit.

1192. Eadem bona omnia, seu potius hinc con-

quascumque possessiones, quacumque bona eadem Ecclesia in presentiarum iuste, & canonicè possidet, aut in futurum concessione Pontificum largitione Regum, vel Principum, vel oblatione fidelium, vel aliis iustis modis Deo opitulante poterit adipisci firma tibi, tuisque successoribus, & illibata permaneant, in quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis. Scalam majorem cum pertinentiis suis usque ad flumen quod dividit Scalam a Ravello a parte Septentrionis ad Iamam Cicini, & inde ad Sanctum Angelum de Petrabenæ, ubi est finis inter Scalam, & Ravellum a parte Occidentis totum montem Candiresti usque ad petram Palubarum sicut vadit per planitiem, & montem Cerbellani, cum pertinentiis suis, usque lactariam, a Meridie a Planello, quod est sub Sancta Helena usque ad Flumen Camneti, & vadit per Tabernatam, & Montem Scanni, & arcum Palarum, & redit ad eundem Cerbellani, quicquid habetur in Civitate Amalphæ Ecclesiam Sanctæ Barbaræ cum Cellis, & omnibus pertinentiis suis. Obeunte vero te nunc ejusdem loci Episcopo, vel tuorum quolibet successorum nullus ad eandem Ecclesiam in Episcopum eligatur, nisi quem Canonici ejusdem Ecclesie, vel eorum pars consilii sanioris secundum Deum provide- rint eligendum.

Decernimus ergo, ut nulli omnino hominum liceat præfatam Ecclesiam temere perturbare, aut ejus possessiones auferre, ablatas retinere minuire, seu quibuslibet vexationibus fatigare, sed illibata omnia, & integra conferentur tibi, & tuis successoribus pro quorum gubernatione, & sustentatione concessa sunt usibus pro futura, salva Sedis Apostolicæ auctoritate, & Metropolitanis tui debita reverentia. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica secularisque persona hanc nostræ Constitutionis paginam sciens contra eam temere venire tentaverit, secundo, tertiove commonita nisi reatum suum digna satisfactione correxerit, potestatis, honorisque sui careat dignitate, reamque se divino iudicio existere de perpetrata iniquitate cognoscatur, & a Sacratissimo Corpore, & Sanguine Dei, & Domini Redemptoris Nostri aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus sit pax Domini Nostri Jesu Christi, quatenus, & hic bonæ actionis fructum accipiat, & apud districtum Judicem præmia æternæ pacis inveniat. Amen.

- EGO COELESTINUS Catholicæ Ecclesiæ Episcopus. Ego Albinus Albanensis Episcopus. Ego Joannes Prænестinus Episcopus. Ego Pandolphus Basilicæ XII. Apostolorum Presb. Card. Ego Melior Sanctorum Joannis, & Pauli Presbyter Card. Tit. Pammachii. Ego Joannes Tit. Sancti Clementis Card. Tusculanus Episcopus. Ego Joannes Tit. S. Stephani in Montecœlio Presb. Card. Ego Gratianus SS. Cosmæ, & Diamiani Diac. Card. Ego Gerardus S. Adriani Diaconus Card. Ego Sifredus Sanctæ Mariæ in Via lata Diaconus Card.

Episcopi electionem, ad Canonicos spectare decernit.

Conclusiones, & claus. conclusæ.

Coelestini Patris.

S. R. E. Card. subseriptiones t

Ego Joannes Sancti Theodori Diaconus Card. Ego Gregorius Sanctæ Mariæ in Aquiro Diac. Card.

Datum Laterani per manum Moyfi S.R.E. Subdiaconi Lateranensis Canonici tertio Idus Martii, Indictione X., Incarnationis Dominicæ Anno 1192. (a) Pontificatus vero Domini Coelestini Papæ Anno Primo.

VIII.

Confirmatio Privilegiorum, ac libertatum Ecclesiæ Scotorum, quam à sola Romana Ecclesia, ejusque de latere Legato excommunicari decernitur.

Coelestinus Episcopus Servus Servorum Dei. Charissimo in Christo filio Willelmo Illustri Scotorum Regi, salutem & Apostolicam benedictionem.

Um universi Christi jugo, subiecti apud Sedem Apostolicam patrocinium invenire debeant & favorem; illos tamen specialius convenit promotionis munimine confoveri, quorum fidem, & devotionem in pluribus est experta, ut ad ipsius dilectionis favorem tanto amplius provocentur, & ejus reverentiæ devotiori affectione subdantur, quanto benevolentia ipsius & gratiæ pignus se noverint certius affectos. Eapropter charissime in Christo fili, reverentiam, ac devotionem, quam ad Romanam te habuisse a longis retro temporibus Ecclesiam novimus, attendentes præsentis scripti pagina duximus statuendum, ut Scotiana Ecclesia Apostolicæ Sedis, cujus filia specialius existit, nullo mediante debeat subjacere, in qua hæc Sedes Episcopales esse noscuntur: Ecclesiæ videlicet Sancti Andree Glasgenensis, Dunkeldensis, Dublinensis, Brehinnensis, Aberdonensis, Moraviensis, Rosensensis, Cathinensis, & nemini liceat nisi Romano Pontifici, vel Legato ab ipsius latere destinato in Regnum Scotia interdicti, vel excommunicationis sententiam promulgare, & si promulgata fuerit, decernimus non valere. Adiciamus, ut nulli de cætero, qui de Regno Scotia non fuerit, nisi quem Apostolica Sedes propter hoc de corpore suo specialiter destinaverit, licitum sit in eo Legationis officium exercere. Prohibemus autem, ut controversiæ quæ fuerint in Regno illo de possessionibus ejus exortæ ad examen extra Regnum postorum Judicium non trahantur, nisi ad Romanam Ecclesiam fuerit appellatum. Si qua vero scripta contra hoc libertatis statutum apparuerint impetrata, vel impostum istius concessionis mentione non habita contigerit impetrari, nullum tibi, vel ipsi Regno circa huius prærogativæ concessionem præjudicium generetur. Præterea libertates, & immunitates, tibi, vel ei Regno, vel Ecclesiis in eo constitutis, a Prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus indultas, & hæcenus observatas ratas habemus, & illibatas futuris temporibus

Dat. die 13. Martii Anno Dom. 1192. Pont. An. I.

Edidit Baroniis 76. XI.

Exordium.

Privilegium de quo superius.

(a) Vidimus superius die 13. Martii anni 1191. Coelestinum Papam nondum fuisse electum: quare Scriptoris errorem aperte emendantes, hocce Diploma anno sequenti 1192. consignamus, quo potissimum anno juxta statutam jam Indictionum methodum, Indictio X. in cursu erat.

poribus statuimus permanere. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam nostræ Constitutionis, & prohibitionis infringere, vel ei aliquatenus contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli se noverit incursum.

Datum Laterani tertio idus Martii Pontificatus Nostri Anno Primo.

IX.

Privilegium Fiscannensi Monasterio, cui præter cæteras immunitates ejus Monachos non nisi ab Apostolica Sede excommunicari posse conceditur.

Coelestinus Episcopus Servus Servorum Dei. Venerabilibus fratribus Archiepiscopis, Episcopis, in quorum Parochiis Ecclesiæ Monasterii Fiscannensis existunt salutem, & Apostolicam benedictionem.

Um Fiscannense Monasterium specialiter Beati Petri juris existat, nec dubium vobis debet existere, nec incertum, quin injuriæ Fratrum in eo Domingo famulantium, specialiter videantur ad Romanam Ecclesiam redundare: ideoque universitati vestræ auctoritate Apostolica districtius inhiemus, ne Ecclesias prædictorum Fratrum diocesana vobis lege subiectas sine manifesta, & rationabili causa, ullus vestrum interdicto supponat, & occasione unius Ecclesiæ, a qua nonnunquam aliquid forte delinqueretur, aliæ ejusdem Diocesis sicut à quibusdam vestrum hæcenus perpetratum esse accepimus, ulla sententia prægraventur. Ad hæc si aliquis Parochianus cujusquam Ecclesiarum vestrarum animadversione fuerit canonica percellendus, nequaquam pro unius culpa tota Parochia divinarum celebratione fraudetur, nisi Dominus loci fuerit qui peccavit, vel in culpa sua favorem habuerit aliorum. In Monachos autem ejusdem Ecclesiæ nullus contra privilegia Sedis Apostolicæ excommunicationis, & interdicti sententiam audeat promulgare: Scituri quod si contra hujus prohibitionis tenorem, quisquam vestrum venire præsumpserit, factum ejus impunitum nequaquam auctore Deo relinquemus, & quod in Fratrum prædictorum gravamen fuerit perpetratum, firmitatem aliquam non habebit.

Datum Laterani Kalendis Aprilis Pontificatus Nostri Anno Secundo.

X.

Confirmatio Donationum omnium ab Hierosolymitanis Regibus, aliisque Terræ Sanctæ Principibus Pisani factarum.

Coelestinus Episcopus Servus Servorum Dei. Dilectis filiis Pisani Civibus salutem, & Apostolicam benedictionem.

Sedis Apostolicæ circumspectio circa eos benigniori cura versatur, & ipsorum commo- dis propensius intendere consuevit, quorum si-

Dat. die 13. Martii Anno Dom. 1192. Pont. An. I.

Ex Archio. Monast. Fiscannensi.

Hoc Monasterio, de speciali jure B. Petri.

Ecclesiæ illi subiectæ non inconsulto excommunicandæ.

Pro culpa Parochi non tota suspendenda Parochia.

Monachi vero non excommunicandi nisi a Sede Apostolica.

Dat. die 1. Aprilis Anno Dom. 1192. Pont. An. II.

Edidit Vgbel. Ital. Sac. Tomo 3.

Exordium.

dem, & devotionem certiori experimento cognovit, & studium etiam plurimum noscitur utilitibus infervere. Hac igitur consideratione inducitur nihilominus precibus inclinatis, libertates & immunitates, ac cætera, quæ vobis dilectus filius noster Nobilis Vir G. quondam Hierosolymitanus Rex cum Sybilla uxore sua per Regnum ipsius vestro considerato multiplici studio, & scripti sui munime confirmavit. Quæ insuper charissimus in Christo filius noster Ricc. Illustris Anglorum Rex, & bonæ mem. C. quondam * Marchionis Montisferrati rata habuerunt, & firma sicut ab eis consulte, ac provide facta sunt, & in scriptis exinde confectis plenarie continentur, auctoritate duximus Apostolica roboranda, & præsentis scripti patrocinio munientia.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc nostræ paginam communionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis hoc attentare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Laterani VI. Idus Aprilis Pontificatus Nostri Anno secundo.

XI.

Canonizatio Sancti Bernvardi Episcopi Hildenesheimensis in Saxonia.

Coelestinus Episcopus Servus Servorum Dei. Venerabili fratri Hildenesheimensi Episcopo, & dilectis filiis Clero ejusdem Civitatis, universis etiam Fidelibus per suam Diocesim, constitutis salutem, & Apostolicam benedictionem.

Um universorum Conditor, & Creator mirabilis, & gloriosus in Sanctis suis frequenter appareat, & dignetur per eos ejus opera suis Fidelibus revelare; dignum duximus, & Omnipotenti pariter honorificum, quæ in celebri memoria Bernvardo quondam Hildenesheimensi Episcopo per suam voluit gratiam demonstrare, suscipere humiliter, & audire: ac propterea eum in Sanctorum Collegio numerare. Inde est quod de meritis ipsius, ac vita laudabili, ac Miraculis multiplicibus per dilectum filium nostrum Centum tituli Sancti Laurentii in Lucina Presbiterum Cardinalem, & Venerabilem fratrem nostrum Mogontinum Archiepiscopum, Sabinensem Episcopum Conradum, & alios Episcopos, & dilectum filium Thidericum Abbatem Ecclesiæ Sancti Michaelis in Hildenesheim, & honestas personas, ac religiosas ejus Provincia certiores effecti, & famam illius celebrem, & commendandam memorie plenius cognoscentes; fratrum nostrorum deliberatione habita diligenti prædictum Reverendissimum Virum in Sanctorum Cathologo duximus numerandum: & venerandum Corpus ejus de terre gremio erigendum, & inter Sanctorum Reliquias collocandum: ut ibi a Christi fidelibus assidua devotione officium debite venerationis accipiat, & ipsi per intercessionem ejus felicem, & Domino complacentem suorum delictorum veniam consequantur.

Libertates, & immunitates, & cætera, quæ G. quondam Rex Hierosolymitanus cum Sybilla uxore sua concessit confirmat. Nemo es, quæ Ricc. Anglorum Rex, & C. quondam Marchio Montisferrati, * Adde filius.

Conclusiones, & claus. conclusæ.

Dat. die 8. Aprilis Anno Dom. 1192. Pont. An. II.

Ex Archio. Vatis.

Proemium.

Per Delegates Apost. inquisitum, prius de Sanctimonia B. Bernvardi.

Sanctorum. Alba describitur.

Ideoque universitati vestrae per Apostolica scripta mandamus, quatenus quod de Sancto ipso a Nobis tam celebriter institutum est, vos publicantes eundem Sanctum debitis obsequiis amodo praevenire curetis, ut vestras votivas preces, quas omnium Creatori porrexeritis, per intercessionem eius placabilem dignetur per suam misericordiam exaudire.

Data Romae apud Sanctum Petrum sexto Idus Januarii Pontificatus Nostri Anno Secundo.

Datum die 6 Januarii Anno Do. 1193. Pont. An. II.

XII.

Ad Episcopos Angliae Monitoria, Populum adhortentur, ut relictis peccatis, privatis compositis discordiis, a torneamentis cesset, & ad Dominum convertatur: eosque, qui seculum fecerint, excommunicatos declarent.

Coelestinus Episcopus Servus Servorum Dei. Venerabilibus fratribus, Archiepiscopis, & Episcopis per Angliam constitutis salutem, & Apostolicam benedictionem.

Ex Concilio Rom. 13. coll. 692.

Sedis Apostolicae assidua sollicitudo pro recuperanda Terrae Sanctae.

Postremis hinc temporibus non recuperata propter fiduciam Christianorum in suis viribus.

Meliora speranda si ad Dominum puro corde clametur.

Cum ad propulsandam injuriam populi Christiani, & communis notam fidei abolendam, quam ei Paganorum spurcitia in captione Sanctae Terrae, quae Domini est hereditas nuncupata, perniciose, ac violenter imprefit, & ad emendam etiam Civitatem sanctam, & Sepulchrum Dominicum ab Saraceno- rum, & aliorum insuper occupantium immunditiis, ac auferendam illam per auxilium supernae clementiae a potestate illorum Sedes Apostolica suum debitum recognoscens per diversas mundi partes nuncios saepe a suo latere, ac communitarias litteras destinaverit, & in divina confisa clementia magnas illuc tendentibus impenderit indulgentias: licet, ut fraternitas vestra potest pendere, ad haec agenda per exhortationes illius viriliter, ac devote plurimi se accinxerint, & tot in transmarinis partibus Christi fideles propter haec saepe fuerint congregati, ut multitudo eorum oppugnantium numerum non modicum videretur excedere, & auxiliis, ac viribus etiam prevalere: non multum tamen proficere potuit, vel his, qui ex adverso contendebant, obesse pro eo, sicut ex effectu datur intelligi, quod natus, & actiones eorum, qui fuerant ad partes illas profecti, Domino pro parte magna displicebant. Unde merito aliorum peccaminum, quia non in Deo, sed viribus propriis confidebant, & non erat ante ipsorum oculos timor Dei, ex praconcepta superbia cor eorum permixtum est obscurari, ut alia in super agerent, quae minime convenirent, Divinum contra se suis perveritatibus iudicium provocantes. Verum quia multa sunt misericordiae Domini, qui etsi ad malorum perveritatem retundendam, & subdenda cervicoforum hominum colla disciplinae manus quandoque suas medicinaliter aggravat, & ut elevet opprimit, & percutit, aut flagellat ut sanet; si ad eum cum debita fuerimus humilitate reversi, & de peccatis castigati, ac de observandis Creatoris de cetero studio ferventiore mandatis firmum pro-

positum assumpserimus, absque ulla poterimus hesitatione sperare, quod assuetius gratiusque nobis assistet, & de inimicis nominis Christi plenam indulget de Coelo victoriam, ita quod universa, quae incurrimus hucusque gravamina oblivioni tradantur omnibus convertis retrorsum, & merita confusionis praesentibus, qui oderunt Sion, & gentilibus praesumpserunt contaminationibus maculare.

Attendentibus autem, ac studio diligenti scrutantibus, quales minas populo Israelis, cum ex promissione memoratam supra terram intraret, Divina potestas tulerit, non erit dubitationis scrupulus, quin huiusmodi oppositioni opponat, quare nostrum pro Deo inceptum conamen speratos non sit consecutum effectus: Dicitur enim illis, ut ab habitatorum illius terrae contagiis, & spurcitiis abstinere, & illorum vitia imitatione digna non ducerent, quae ipsis possint accidere in ruinam: sed legem Domini firmo proposito, & omni animi, & intentionis nisu servarent. Quibus itaque monitis, si devote, ac humiliter obedirent, unus eorum mille vinceret, ac decem ex illis decem millia. Quae certiori postmodum experimento noverrunt, cum pauci de illis magnam ex illis, & infinitam quasi multitudinem trucidarent, & dum devote divinis intenderent mandatis, non fuit civitas, vel munio, quae ipsorum possit evitare congressus, vel ipsorum subtrahi conamine aliquo, vel consilio & potestate. Quare tamen cum eorum filii, qui Dominum ut ibi dicitur, non norunt, ab illorum, qui fuerant sibi legali promulgatione injuncta temere capissent observatione deficere, inimici eorum adversus eos cunctos obstruentes, suae illos potentiae saepius subjungaverunt, quos deo per divinum sibi auxilium subegerunt, cum de commissis excessibus poenitentes, ac reatum suum recognoscentes, humiliter pia sunt ad Deum devotione conversi, Satis autem indubitanter potestis agnoscere, quod cum ex subortis discordiis proventus sperate victoriae, Christianae Militiae auferretur, causa erat simultatum, & odiorum frequentia in exercitu pullulantium, quia Carnem posuerant brachium suum, & a Domino receperant corda eorum.

Si ergo volumus sine magno labore in adversariorum perniciem gloriosum per omnia obtinere triumphum: propter hucusque perpessa gravamina non deficiamus animo, sed requirentes cum humilitate, ac cordis contritione misericordiam Creatoris in confusionem eorum perpetuam insuperabilem poterimus victoriam ex consueta supernae dignitatis merito benignitate sperare. Hac itaque consideratione induciti, universis orbis Principibus in remissionem injunximus peccatorum, ut Divini amoris, & propriae salutis intuitu, si quis adversus aliquem concepit qualibet occasione rancorem, & si despexerit homini, Creatori dimittat, ne ulterius dissentendi ad invicem occasio praebeatur, quae haecenus, & victoriae nobis, ut nostis, proventus abstulit, & maxime multitudini absque ullo commodo periculum mortis induxit, & toto animi studio id inter se consilii recipere procurant, quo, & interim valeat illud tantillum terrae Domini portionis, quae adhuc sub Christianorum potestate tenetur nec perversorum manibus

Similia exempla in populo Israelitico.

Abstinentiam itaque a peccatis:

Et primo offensa inimicis remittenda, ut Dominus peccata populo suo.

nibus occupatur, inconeulte servari, & contra impiorum impetus sine aliquo pavore defendi, & accingatur denuo multitudo Fidelium, quae illuc sub debita, & devota humilitate itura, totam possit Terram, & Sepulchrum Dominicum, devicto, & conculcato penitus occupantium favore liberare.

Ad haec etiam quia ex hoc nobis, & universo populo Christiano nimium exuperat causa fletus, & tristari debemus omnibus modis, non letari; dum videlicet Terra, ubi steterunt pedes Domini, & salutis nostrae sunt Sacramenta patra, gentiliu occupationibus detinetur: totneamenta, quae causa letitiae inventa fuerunt, & tironum exerecda virtutis, penitus inhibemus, ut qui se voluerit exercere, ad Terram illam accedat, ubi, & animae virtus viriliter poterit, ac salubriter demonstrari. Taliter etiam unitati, & pacis concordiae ad invicem procurant intendere, ut nullus sit, qui adversus alium guerram intendat, vel armis injuriam audeat propulsare. Sed communiter potius studeant, quae dissidentium animos studio, ac labore diligenti reforment.

Si quis vero quod non credimus, Dei timore postposito, & reverentia nostra, & Fidei Christianae contempta, contra hoc agere aliqua temeritate praesumpserit, noverit nos vobis, & aliis Archiepiscopis, & Episcopis districtius injunxisse, ut eorum terras, qui contumaciter incepto huiusmodi duxerint insidendum, interdictione Ecclesiastica supponatis, & personas etiam, si opus fuerit, excommunicationis vinculo asringatis, & faciatis utramque sententiam inviolabiliter observari. Vobis ergo per Apostolica scripta districte praecipiendo mandamus quatenus ad ea, quae praediximus, celeriter adimplenda, omni tarditate, & contradictione postpositis, vos accingatis, & studeatis per vestras Dioeceses, dilatione, & appellatione cessante id executioni mandare.

Datum Romae apud Sanctum Petrum tertio idus Januarii Pontificatus Nostri Anno Secundo.

Torneamenta relinquenda.

Particulares abicienda discordiae.

Qui vero hinc mandatis non obtemperaverint, excommunicandi.

Datum die 11. Januarii Anno Do. 1193. Pont. An. II.

XIII.

Confirmatio Bonorum omnium, ac Privilegiorum concessio Monasterio S. Mariae de Ferraria Ordinis Cistercien. Theanensis. Dioecesis.

Coelestinus Episcopus Servus Servorum Dei. Dilectis filiis Nicolao Abbati Sanctae Mariae de Ferraria, ejusque fratribus tam praesentibus, quam futuris in perpetuum,

Ab Exemplari scripturam editi Vgelli. Ital. Sac. Tomo VI. ubi de Theanensis Ecclesia nunt. XIV.

Inordinum.

Ecclesiam S. Mariae de Ferraria sub Sedis Apostolicae protectione recipit.

Religiosam vitam eligentibus Apostolicum convenit adesse praesidium, ne forte cujuslibet temeritatis incurfus, aut eos a proposito revocet, aut robur (quod absit) Sacrae Religionis infringat.

Eapropter dilecti in Domino filii vestris justis postulationibus clementer annuimus, & praesertim Ecclesiam Sanctae Mariae de Ferraria, quae in fundo a nobili viro Riccardo de Sangro pia vobis donatione concessa ad divinum obsequium construxistis, sed & cambium quod fecistis cum venerabili fratre nostro Matthaeo Capuano Arborensi.

chiepiscopo, & Ecclesia Capuana, a quibus recepistis duas Ecclesias dirutas, idest Ecclesiam Sancti Martini, in qua Cisterciensem Ordinem instituire statuistis, & Sanctae Luciae cum omnibus Tenimentis earum, sicut habetis in publico instrumento, & locum illum ubi est Ecclesia Sancti Angeli cum ipsa Ecclesia, & Tenimento suo in jus, & proprietatem Sancti Petri, & Sacrosanctae Romanae Ecclesiae ad instar felicitis recordationis Lucii, & Clementis praecessorum nostrorum suscipimus, & praesentis scripti privilegio communimus, statuentes, ut quascumque possessiones, quaecumque bona eadem Ecclesia in praesentiarum iuste, & canonice possidet, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione fidelium, seu aliis iustis modis Deo propitio poterit adipisci, firma vobis, vestrisque Successoribus, & illibata permaneat, in quibus haec propriis duximus exprimenda vocabulis. Praedia quae contulit vobis Illustrissimae memoriae VV. Com. Rex Siciliae, scilicet startiam de Camillan, startiam de Palmenso, & giardinum de Vallerari, startiam S. Stephani, & Pantanolli, & rivum Januli, & fontis Stellae, & Sancti Petri in lacu sancto, usum pasuorum, & omnium sylvarum in eodem tenimento Vajani, startiam de Flavi, & Pedis montis, quam dedit vobis Tancredus Illustris Siciliae Rex in tenimento Theani: Tenimentum quod habetis in tromonte, & in omnibus partibus ejus, & quicquid habetis in Vairano. Praedium quod contulit vobis Joannes Notarius iuxta flumen Vulturani, & quicquid vobis contulit Ugo de Prata, quicquid habetis in Territorio Sancti Angeli, & omnia pasua in Terra ejusdem Ugonis, & quod habetis in Catalasca, fundum de sylva plana, quem habetis ex dono Gmundi. Terram quam contulit vobis Mulier nobilis Matthia, & praedictus Ugo in flumine Lese, ubi habetis molendinum foliae. Ecclesiam Sanctae Crucis cum suo Tenimento: Rationes Ecclesiarum, quas habetis in Neapoli. Beneficium quod dedit vobis nobilis vir Joannes Comes Alifiae in eadem Civitate, & Domos, & Terras quas ibi habetis. Tenimentum VV. de Latina quod dedit vobis nobilis vir Goffredus de Monte Fuscule. Praedium quod contulit vobis Comes VV. de Caserta in Tenimento Tenecio, quod fuit Joannis Militis, Badii Molendinum, quod vobis contulit Comes Rogerius de Molina in Ifernina, & Molendinum de Pintima, quod dedit vobis Molgerius Torellus, & quod habetis in Petra, & in Martiano, & Ifernina, Domo Apothecam, & Terras, quas Joannes Riccardi dedit vobis in Capua, & Domo, quas dedit vobis Petrus Alifiae in eadem Civitate, & quod Sergius contulit vobis in Adversam. Sane laborum vestrorum, quos propriis manibus, vel sumptibus colitis tam de Terris cultis, quam incultis &c. liceat quoque vobis Clericos, vel Laicos liberos &c. Prohibemus insuper ne ulli fratrum vestrorum &c. discedentem vero &c. quod si quis forte &c. Paci quoque, & tranquillitati vestrae paterna in posterum sollicitudine providere volentes prohibemus auctoritate Apostolica ne quis infra ambitum locorum, seu grangiarum vestrarum furtum rapinamve committere, ignem apponere hominem capere, vel interficere, seu aliquam violentiam temere audeat exercere.

Eidem bonis omnia etiam assignat.

A Deo in ratione salutis eximit &c.

Infra locorum, seu grangiarum ambitum, seu dem Monasterii ambum quilibet violentiam exercere prohibet.